

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۱/۰۴/۱۰

لیکوال: سراج الحق بیرک زی خدران

د پاکستان دولتي ترهگری په وړاندې د پښتون ژغورني غورځنگ درې کلني سوله یيزې مبارزې شننه او څېړنه

لومړي برخه

سريزه:

چيرته چې د وگړو بنسټيز حقونه تر پوښو لاندې کيږي، هلته پاڅون يا مقاومت په وگړو باندې فرض کيږي. ولسي پاڅوني غورځنگونه تل د مظلومو ولسونو لخوا د متشدد، ډيکټاتوري، ظالم دولتي سيستم په پايله کې سر راپورته کوي. د مظلوم ولس يو څو ويښ شعوري او د کلکي ارادې ککړې راپاڅي، د ظلم استبدادي دولتي سيستم په وړاندې دربري. نړۍ په دې ورستۍ لسيزه کې د سترو ولسي پاڅوني څپو شايده وه، په منځني ختېځ کې د عربو پسرلي پاڅوني څپې، د عراق، سوريې، مصر، الجزاير، ليبيا، سوډان، يمن، لبنان، ايران، هندوستان او ان له فرانسې څخه رانيولې بيا تر هانک کانگ او چيلي هيواد پورې غزېدلې وې. په نوموړو هيوادونو کې پاڅونه ځنې سوله ييز او ځينې له تاوتریخوالي ډک وو، ځينې له يو بل سره تړاو درلود او ځينې يې نه درلود. پاکستاني ترهگرپال، ډيکټاتور ظلم رياست د نړيوالې سونامي پاڅوني څپو څخه مستثنا او معاف نه و. د پنجابي استعماري رياست په وړاندې د پښتنو پاڅون، سوله ييزې مبارزې او انگيزې د انگرېزي نړيوال کولونياليستي سيستم په وړاندې د پښتنو حماسي تاريخ بيا را ژوندی کړي دی.

له تېرو دريو کلونو راهيسې په لر او بر افغان وطن کې د ظالم پنجابي يرغلگرو پوځيانو خلاف د ويښو شعوري او د کلکي ارادې پښتنو ځوانانو يو ستر ملي سوله ييز خوځښت د پښتون ژغورني غورځنگ (پي ټي ايم) په نامه پيل شوي دی. په دغه سوله پال او د جگړې ضد ولسي غورځنگ کې د افغانستان او پښتونخوا سربيره د گردۍ نړۍ روڼاندې پښتانه افغانان پرته له قبيلوي، گوندي، ايډيالوجيکي توپيرونو او خپلمنځي فکري اختلافاتو په دې توانيدلي دي، څو د پنجابي پوځي استبدادمنځ ظالمونو په وړاندې د ترسره شويو بېشمرو ظلمونو، بي عدالتيو او بي انصافيو په وړاندې په يو ملي ولسي صف يا يوه پلټفورم کې د خپل پښتني احساس او مسووليت له مخې يو ځای اوږه په اوږه سره ودرېږي. د لرو برو پښتنو افغانانو دغه نوی شعوري ويښ ملي خوځښت د پښتونولۍ د مقاومت په کوډکسونو يا شفرينو کې سر را پورته کړي دی. پي ټي ايم د پښتنو له وياړونو ډک لرغوني تاريخ او د پښتنو ملي احساس بيا راتازه کړي دی. د پښتون افغان ولس نننۍ استراري خونړۍ جگړييزه وضعيت د نړيوالو زېږواکونو د لاسوهنو او يو شمير استعماري بدمرغو تاريخي ناروا پېښو او پرېکړو کې هم خپلې ريښې لري. د نړيوالو زېږو ځواکو ښکېلاکگرو دغه ناوړې استعماري پرېکړې د دې لامل شوې، څو د پنجابي پوځي استبدادمنځ ستراتيژيکي پاليسيو او پلانونو کې د پښتون افغان ولس په وړاندې په سيستماتيک ډول توکم وژنه او د ترهگرۍ ټولې کرغېړنې بڼې ترسره کړي او له پښتنو سره په پرله پېسې توگه له خونړيو ناوړينو ډک تبعیضي چلند وکړي.

په ۲۰۱۸ کال کې د جنوري په ۱۳ نېټه په کراچي کې د پوليسو سره په يوه جعلي نښته کې د لوی وزيرستان څلور ځوانان ووژل شول. په دې څلورو وژل شويو ځوانانو کې يو شهيد نقيب الله محسود و، کله چې د شهيدانو جنازي سويلي وزيرستان ته راوړل شوې. د دې بې گناه وژنو په وړاندې د آزادو قبايلي ځوانانو غوسه راوپاريدله او سخت غبرگون وښود. له همدې شيبې ورسته د پښتون ژغورني غورځنگ د پښو تگ په مزل کې پيل شو او ورځ تر بلې د خپلو سترو ولسي پرلتونو، لاريونونو او احتجاجونو سيلابونه پيل کړل. د بې گناه نقيب الله محسود وژنه د پي ټي ايم د پيداېښت لامل وگرځيد. د لوی وزيرستان ننګيالي ځوانان د څو لسيزو راهيسې پر پښتنو او په پښتنه ټولني کې د ټولو ناروا ظلمونو په وړاندې راپاڅيدل، کوم چې د اوويا کلونو راهيسې د مظلومو پښتنو په ضد د ظالم پنجابي پوځي استبدادمنځ د ژورې ستراتيژيکي پاليسيو له مخې په افغانستان، پښتونخوا او قبايلي سيمو کې ترسره کيدل.

د پښتون ژغورني غورځنگ د پيداېښت تاريخي لاملونه:

د هندوستان او افغانستان په خاوره کې د پاکستاني مصنوعي دولت جوړيدلو راهيسې او د پي ټي ايم له پيداېښت مخکې په لره او بره پښتنه ټولنه کې د پښتنو ترمنځ د ملي يووالي او ملتپالنې پياوړي احساسات په خپل ټول قوت سره

د پاڼو شمېره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پاڼوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له رايلولو مخکې په خپرو لولي

شتون درلود. د پښتون افغان ملت ترمنځ د تاريخي، توکمي، ژبني او کولتوري اړیکو برسیره په سیمه کې د یو جعلي متجانس هیواد رامنځته کیدو په وړاندې افغان شاهي دولتونو، جمهور دولتمشرانو، ټولو لرو برو ملي سياسي گوندونو او قومي ملي مشرانو په پرلپسې توگه د لوی افغانستان د بیا جوړیدو لپاره مبارزه کړې ده. د خپل پلرني تاريخي هیواد د بیرته اعادي په دې سپیڅلي لار کې ټولو ریښتینو لرو برو افغانانو خپلي مبارزې جاري ساتلي دي. ټول په دې پوهیږي، چې د پښتون پښتون ترمنځ د ډیورنډ غیر قانوني، غیر فطري او استعماري توري کرښې په ټولیدو سره د لوی پښتونخوا سیمه له خپل پلرني تاريخي هیواد افغانستان سره بیرته یو ځای کیدلو سره په نړیوال اطلس کې، وواحد شاهي جغرافیه، بیرته را ژوندی کړي.

له همدې امله پنجابي پوځي استبلیشمنټ په پښتونخوا کې هر خپلواک ملتپال پښتني سياسي خوځښت ته نه یوازې د یو ستر گواښ په توگه کتلي، بلکې هر پښتون چې کله د خپلو حقونو پوښتنه کړې ده، په هغه باندې د غدارۍ ټاپه لگولې ده، دغه ویش پښتانه یې بنديان کړي او وژلي دي. په همدې پلمو او تکتیکونو یې تل د ویشو ملتپالو پښتنو ملي غورځنگونو د لمنځه وړلو هڅې کړي دي. څو د لوی افغانستان د جوړیدو مخه یې نیولې وي. د پنجاب پوځي استبلیشمنټ ستر اتبجیسټانو د پي ټي ایم پاڅون او د پښتنو ملتپالني شعوري ملي مبارزې ته د چټک پرمختگ په حال کې د پاکستان پاشل کیدو یا ټوټه ټوټه کیدو بهیر کې د یوې بالقوه متحرک پیاوړې ځواک په توگه گوري. د نولسو اوویایمو کلونو په پای کې د پخواني شورې اتحاد پر وړاندې د افغان جهاد د پیل سره سم د ډیورنډ کرښې په دواړو خواوو کې د افغان دولتي واک او د افغان دولت ملي حاکمیت خلا یا تینه رامنځ ته شوه، له همدې امله د ډیورنډ کرښې په دواړه خواو کې د پنجابي پوځیانو تر څارني لاندې د نړیوالې ترهگرۍ څارلو لپاره پټنځایونه رامنځ ته شول او په نیمه خپلواکه قبایلي سیمه کې د ترهگرۍ ضد جگړې تر نامه لاندې د پنجابي پوځیانو لخوا د پښتنو د ملتپالني انگیزې او د پښتنو ملي قبایلي ځواک د لمنځه وړولو په موخه د پښتنو په سیمو کې د خپلو ستر اتبجکو پلانونو له مخې خونړي ویجاړونکي جگړییز پوځي عملیات پیل کړل. همدارنگه لوی وزیرستان یې د افغانستان د وړانولو لپاره د یوې ډبرینه مرچې او پټنځای په توگه کارولو.

د یوولسم سپټمبر د پېښې راهیسې د ډیورنډ استعماري کرښه کله چې د طالبانو غورځنگ مشران او د القاعدې ډلې غړي پر افغانستان باندې د امریکایي او ناټو ځواکونو د یرغل په ترڅ کې تېښتې ته مجبور کړل شول، د پنجاب پوځي ستر اتبجکي ژورې پالیسي ته بیا یو بل ډیر ښه چانس په لاس ورغی. پاکستانی منافقو پوځیانو د خپلو شومو ناکامو پالیسیو او د سقوط سره مخامخ پاکستان د ژغورلو په موخو نړیوال ترهگر او گود او بد طالبان په قبایلي سیمو کې د خپلو ناروا پالیسیو په چوکاټ کې وساتل، وروزل او په وسلو سمبال کړل او لوی وزیرستان یې د کابل او پېښور د ویشولو لپاره د ترهگرو په مرکز بدل کړو، همدغه روزل شوي ترهگر یې ډله ډله د افغان وژني او د افغانستان بې ثباته کولو لپاره استول.

هممهاله پاکستانی پوځیانو په خپلواکه قبایلي سیمه یا لوی وزیرستان کې د ترهگرۍ ضد جگړې تر نامه لاندې یو شمېر پوځي خونړي عملیات د مېشتو قبایلو د خپلو لپاره په بېلا بېلو نومونو پیل کړل. له دې سره د پاکستانی یرغلگرو پوځیانو لخوا په ټوله پښتونخوا کې د پښتنو په وړاندې د یوه تباه کونکي جنگ اور بل شو. پنجابي پوځیانو د خپلو پلان شویو پالیسیو او ظالمانه خونړیو عملیاتو په ترڅ کې په زرگونه بې گناه قبایلي پښتانه په ډله بیزه توگه ووژل، په زرگونه ژوندې ورک او تری تم کړل، په میلیونونه له خپلو کورونو او سیمو څخه په اجباري توگه بې ځایه کړل، خپني افغانستان ته کډوال کړل، پښتني درني ښځې بې عزته شولې، ښارونه، بازارونه، مارکیټونه او ښوونځي قصدا وران او ویجاړ کړل شول. پاکستانی پوځیانو په امریکایي ایف شپارلس جیټ جنګي الوتکو د پښتنو په سیمو او کورونو بې رحمانه بمباري وکړې.

د دې ټولو ظلمونو او بربادیو په پایله کې د پښتون ژغورني غورځنگ ځوانان په یوه بیساري زړورتیا کې د پنجابي ظالم یرغلگر پوځیانو په وړاندې په ډگر راپاڅیدل او د پاکستانی تور پوځیانو څخه تور اسلامي نقاب لیرې کړو او د پنجابي یرغلگر پوځیان، میجران او جنرالان په لومړي ځل سخت ونگول.

پاکستاني پوځي استبلیشمنټ د نړیوالې ترهگرۍ ضد جگړې په پلمه خپل اتیا زره کسيزه پوځ هغه مهال نیمه خپلواک قبایلي سیمو ته وردننه کړي و، کله چې په امریکا کې د جنرال پرویز مشرف په وړاندیز لکه څنگه د اسرانیلو ولسمشر شارون په فلسطیني خاوره کې د کانکرېټي دیوال جوړولو چارې پیل کړي وي، همدا ډول جنرال مشرف د ډیورنډ پر کرښه د ازغن تار غځولو پلان طرحه کړو.

که څه هم پنجابي پوځي استبلیشمنټ په دې پوهیدو، تر څو یو پښتون افغان ژوندی وي، د دوی دغه اغزن خوب به هېڅکله ترسره نشي. له دې سره پنجابي استبلیشمنټ په ډیره سپین سترګي خپله زړه ژورې پالیسي پلي کړه. له همدې امله د پښتون افغان ولس په ویشو ځوانانو کې د ملي یووالی ولولو یو شور او جوش پیدا شو، د دوی پښتني ننگ او غیرت احساسات راوپاریدل.

نړیوال سیاستوال او نړیواله ټولنه ښه پوهیږي، چې د افغانستان او پاکستان ترمنځ د نړیوالو قوانینو له مخې هیڅ کومه نړیواله رسمي پوله نشته او افغان دولتونو هیڅکله د ډیورنډ توره کرښه په رسمیت نه ده پېژندلې. د همدې استعماري غیر فطري کرښې په وړاندې لرو برو پښتنو د لومړۍ ورځې څخه تر نننه احتجاجونه او پاڅونونه کړي دي.

پنجابي استبليشمنټ د اغزن تار په غځولو سره غواړي، د پښتونخوا او قبايلي سيمو مشرانو ملي تاريخي يووالي، نه هيريدونكي، نه ماتيدونكي او نه تسليميدونكي اراده ماته كړي، خو د يو پياوړي پښتون افغان ملي دولت مخه ونيول شي. له همدې امله پنجابي استبليشمنټ تل د خپل دور عجن مكار اسلامي نقاب اغوستلو سره تل د پښتنو د ملتپالنې، هيواد پالنې، د ملي يووالي، تاريخي ملي خپلواكي غوښوونكو غورځنگونو ملي احساسات او د يووالي ارادې په اسلامي بې نامه او بې نښانه او بې بنياده احساساتي كانالونو كې راټيټ يا پخ كړي. د پنجابي پوځيانو لخوا د پښتنو همدا ملي تاريخي احساسات تر ډيره بريده په ډيره خپركتيا سره په همدې تورو اسلامي سختريځه كانالونو كې وپشل او نسل كيري، خو د كرښې په دواړو خواو كې د پښتنو افغانانو خپلواكي او د بيرته يووالي د تشنليزم وپښ ځواك وځپل شي.

له همدې امله پاکستان تل په افغانستان کې په سياسي او اقتصادي برخه کې يو کمزوری او په خپلو کورنيو چارو کې بوخت او په کابل کې د دوی پلوي لاسپوڅی حکومت غوښتلی دی. پنجابي استبليشمنټ په کابل کې هغه پښتانه په واک کې غواړي، کوم چې د دوی لخوا روزلي شوي دي. له يوې خوا دوی به د خپل زور و مشر ورور هندوستان څخه په افغانستان کې ارامه وي او له بلې خوا پاکستان پرته له افغانستان په سيمه کې منضوي او په محاصره کې يو هيواد دی او منځنی اسيا ته د خپلو توليداتو سوداگري لاره پرانیستلو په لټه کې دی. پاکستانی ستراتېجستان هڅه کوي، د دې کرکيچ د کنترول لپاره په يوه غشه دوي موخي په نښه کړي، په يوه لاس د ډيورنډ کرکيچ او د پښتنو پر بنسټپالو اغيز او په بل لاس د کشمير لانجې او اټومي وسلو کرکيچ له هند سره کنترول کړي.

د پي ټي ايم له پيدايښت سره سم وسمهال پاکستانی پوځی استبليشمنټ ته دا ډيره گرانه شوي ده، خو د خپلو ستراتېجکو پالیسيو بېلانس وساتلي شي. په نړۍ کې پاکستان له پيدايښته د جنگ، جگړو، جبهو، کرکېچونو، په بې وزلو پښتنو کې د سختريځي فکر خپرولو او په سيمه کې يو ترهگرپال دولت پيژندل شوي دي. د هند سره په کشمير کې د لاین افکنترول يا د کشمير لانجه او له افغانستان سره د ډيورنډ لاین مسئله کې را کير دی. که څه هم افغانستان څلور لسيزې د جنگ جگړو په خونړيو ناورينو کې تير کړل، خو پاکستانی پوځی استبليشمنټ په دې ونه توانيد، خو د ډيورنډ لاین مسئله په خپله گټه حل کړي.

د پي ټي ايم د مقاومت او مبارزې ستراتېجی:

د پښتون ژغورني غورځنگ مشران او ملاتړي د عدم تشدد لارويان دي. خو د پاچا خان د عدم تشدد فلسفي په څير فکر نه لري. که څه هم پي ټي ايم تر اوسه د عدم تشدد لاره خپله کړي ده، خو د سبا په اړه څوک نه پوهيږي. پي ټي ايم پښتون ته امن، يووالی او خپلواکی غواړي. وسمهال پي ټي ايم يوه پښتونخوا له چمن څخه تر چتراله پورې غزیدلي غواړي. پي ټي ايم ټولې پښتني سيمي په يوه واحد کې سره متحدې کول غواړي او تر خپل پوښښ لاندې راوستل غواړي. له همدې امله پي ټي ايم د خپلې مقاومتی او مذاحمتي سوله ييزې مبارزې ستراتېجی په بنسټ په لرو او برو پښتنو افغانانو کې پاڅونې څپې پيل کړي دي. د پښتون ژغورني غورځنگ سياسي گوند نه دی. پي ټي ايم يو پارلماني گوند هم دی. پي ټي ايم د خپل تصويب شوي آئين له مخې يو غير پارلماني تحريک دی او يوه مذاحمتي ولسي مبارزه پرمخ بيايي. پي ټي ايم د همدې دواړو ځانگړتياو له امله په لرو او برو پښتنو کې يو گډ سوله ييز ولسي غورځنگ پيژندل شوي.

د مشر منظور احمد پښتین په مشري کې دغه غير پارلماني او مذاحمتي ولسي تحريک د لرو او برو پښتنو افغانانو له هر اړخيز ملاتړ څخه برخمن شوي دي. د پښتون ژغورني غورځنگ ځوان کرپسماتیک مشر په ډيره لږه موده کې په دې وتوانيد، خو پرته له تاوتریخوالي پي ټي ايم په لرو او برو پښتنو افغانانو کې په يوه ځواکمن مذاحمتي ولسي غورځنگ باندې بدل کړي. دا پښتني ځوځښت د همدې ځوان مشر تر لارښوونو لاندې نه يوازې د پاکستان په سترو ښارونو کې ستر ولسي احتجاجي لاريونونه ترسره کړل، بلکې د افغانستان سربيره په اسيايي، اروپايي هيوادونو کې تر امريکا او استراليا پورې پښتانه افغانان د پي ټي ايم د قانوني غوښتنو لپاره په يوه سوله ييزو پلټفورم کې په منظمو لاريونونو او احتجاجونو کې تنظيم کړل.

د غورځنگ مشر د يو داسې ځوان نسل مشري او استازيتوب کوي، کوم چې يوازې د ترهگرو او پنجابي پوځيانو لخوا له کرکيچونو ډک انارشيزم، جنگ جگړې او وژني پيژني. وسمهال دغه وپښ ځوان پښتون نسل نور نه غواړي، چې د راتلونکي لپاره يو نا څرگند برخليک ولري. د غورځنگ بنسټگر وپټر ډاکټر د نړيوالې ټولني او د بشري حقونو سازمانو پام دې ته هم راړولي دی، چې دلته د ترهگرۍ ضد جگړه نشته، بلکې دلته يوازې د پنجابي پوځيانو لخوا د پښتنو په خاوره کې د پښتنو په ضد يوه پلان شوي دولتي ترهگرې روانه ده. دلته د ترهگرۍ پر ضد جگړه د امريکايي پوځيانو په ملاتړ د پاکستانی رياست جگړه د پښتنو په ضد جگړه ده.

د پي ټي ايم مشر وايي، که څه هم په تېرو شلو کلونو کې پر پښتنو هر ډول ظلم او تېري شوي، خو بيا هم د پښتون ولس د تشدد خلاف پاتې شوي دي او څوک يې نه دي وژلي. د پاکستان حکومت او پوځيان هغه پښتانه کوم چې د تشدد او دولتي ترهگرې خلاف غږ پورته کوي، هغه ترهگر بولي او هغه خلک کوم چې پر پښتنو تشدد کوي، پاک او سپېڅلي بولي. په لرو او برو افغان وطن کې په لکونو پښتانه ووژل شول، څوک چې ووژل شي، هغه ته ترهگر

وويل کيږي. څوک چې وژني کوي، هغه ته ترهگر نه وي، پښتانه ترهگر نه دي، بلکې پښتانه د ترهگري متاثرين يا قربانيان دي.

د څو لسيزو راهيسې د ډيورنډ کرښې په دواړو خواوو کې د ترهگرۍ ضد جگړې تر نامه لاندې د پښتون افغان وژنه، خونړۍ غمبزي او يو په بل پسې تباکونکي چاوديدونکي سياسي او ټولنيز ناورينونه راوان دي. پي ټي ايم په خپله مذاحمتي ستراتيژۍ کې نه يوازې د پاکستانې پوليسو وحشت او بربريت ننګولي دي، بلکې ډيفکتو د پاکستانې دولت غاصبگر او قبضگر پوځي استبليشمنټ باندې سخت گوزارونه او تورونه لگولي او په وړاندې قانوني دعوا لري، چې دلته د پښتنو په خاوره کې د پښتون وژني لپاره جگړييزې پروژې او پوځي استعماري منصوبي پلي کوي.

پي ټي ايم په ريښتې مانا سره نه يوازې د ظالم پوځ استعماري سياست تر پوښتنې لاندې راوستلي دي، بلکې پوځ تورنوي، چې ترهگري تمبولي، د ترهگرو سره لوجيستيکي گډه همکاري کوي او د ترهگرو ساتنه کوي. پنجابي پوځيانو همدغه روزل شوي ترهگر د خپلو استعماري گټو لپاره کاروي. د پي ټي ايم له موخو څخه د پښتنو ولسي ملاتړ د پاکستانې پوځ هيزموني پاليسي ته يو ستر گواښ رامنځ ته کړي دي. له همدې کبله پي ټي ايم د پاکستانې پوځيانو په سترگه کې يو اغزي ليدل کيږي.

د پښتون ژغورني غورځنگ قانوني غوښتنې:

د پي ټي ايم ځيني قانوني غوښتنې په خپل نوي تصويب شوي آئين کې ليکلي دي، لکه په لوی وزيرستان کې چېک پوستونو ختمول، په امنيتي پوستو کې د پښتنو سپکاوي ختمول او د ځايي خلکو سره د پاکستانې پوځيانو ظلمونو او ناجايزه چلند بندول، د حقيقت موندنې يو کميسيون جوړيدل، د تړي تم شويو پښتنو خوشي کول، عدالت يا محکمي ته وړاندې کول، په پښتني قبائلي سيمو کې د ماینونو پاکول، د زيمان شويو خلکو تاوان ورکول، د عدالت پلي کولو لپاره يو خپلواک کميسيون جوړول او د شهيد نقيب الله مسيد قاتل پوليسو افسر ته سزا ورکول، د پاکستانې پوځيانو صحرايي محکو ختمول يا د محکمي له امره پرته د بي گناه خلکو وژل او بنديانيدل، د انگرېزي استعمار څخه په ميراث کې ور پاتې شوي د سرحدي جرمونو د (ايف سي ار) تور قانون لغوه کول، د ډله ييزو سزاګانې ختميدل، د پوځ غير قانوني بي ځايه قبضي ختميدل، د بلاک شويو پېژند پانو مسئله حل کول، د جگړه خپلو سېمو د املاکو د تباهي تاوان ورکول، د پښتنو سره امتيازي سلوک بنديدل، په چېک پوستونو باندې غير انساني رويي ختميدل، د ترهگرو رياستي ملاتړ او مرستي ختميدل او لر او بر وطن کې سوله امن راتلل دي.

د پي ټي ايم د مشرتابه له لوري په پيل کې پر پاکستانې پوځي واکدارانو باندې فشارونه تر دې حده لوړ شول، چې پاکستانې پوځيانو د غورځنگ ځينو غوښتنو ته د غاړې اښودلو اعلان هم وکړو. هوکړه په دې وشوه، چې په قبائلي سيمو کې به گرځنديزونه يا کرښو نه لگيږي، د ورک شويو خلکو د موندلو يوه ميکانيزم جوړولو ژمنه وشوه. دغه دور غچني ژمني تر ننه نه دي عملي شوي.

هممهاله پنجابي پوځيانو په خپله بد ترينه پښتون دښمنه ناکامه زړه ستراتيژيک پاليسي باندې لاس پورې کړو، کوم چې د پوځيانو لخوا د پاکستان د اوسني کينول شوي منجر صدر اعظم لخوا په کال ۲۰۱۸ کال د مې مياشتې په ۲۸ مه نېټه يوه ځانگړي مقرر لاسليک کړل شوه، د دې مقرري له مخې په قبائلي سيمه فاتا کې د ايف سي ار تور قانون لغوه کيدولو سره د يوې عبوري مودې لپاره په قبائلي سيمه کې د موقتي دولتي حاکميت مقررات وضع کيدل. د دې مقرري له مخې قبائلي سيمه د دوو کالونو په موده کې د همدې موقتي ادارې لخوا اداره کيږي او بيا به ازاده قبائلي سيمه د خيبر پښتونخوا له ايالت سره يو ځای کيږي.

هممهاله پاکستانې پوځيانو په خپلسر د خپلې ستراتيژيکې ژور پاليسي له مخې د ډيورنډ کرښې په صفرې نقطه کې د اغزن تار په غزولو باندې لاس پورې کړو.

د دې پښتون دښمنه پاليسي له مخې د مظلومو قبائلي پښتنو په ضد د پنجابي پوځيانو يوه عجيبه غريبه ډبره سپين سترگي مناقه پاليسي پيل شوه. پوځي استبليشمنټ د همدې نوي موقتي يا انتقالي ادارې اقدامات او مقررات واک په سيمه کې مخکې له مخکې ځاي په ځای کړل شويو مليشايي امنيتي او نيمه پوځي ځواکونو ته ورکړي و، له دې مقرري مخکې همدې ځواکونو د قانون خلاف يا نا قانونه ترهگريزه فعاليتونه د امن لښکر يا د گود طالبانو په نامه تر سره کول، په ټولنيزو رسنيو کې ويډيو گانې شتون لري، چې د پنجابي پوځيانو او د اې اس اې په دستور تنکي ملکي قبائلي ځوانان په قطارونو کې د وژلو لپاره درول کيږي او د پښتون دښمنه پوځيانو لخوا په خپلسر د صحرايي محکو په ترڅ کې پرې مخامخ ږزي کيږي او وژل کيږي. پنجابي پوځي استبليشمنټ په سيمه کې خپلو اجرتي قاتليو ته واک او صلاحيت ورسپارلي دي. وسمهال خپلواکه قبائلي سيمه تر پخوا نوره څو چنده په بدترينه امنيتي وضعيت کې ده.

د پي ټي ايم ويښي شعوري مبارزې لاسته راوړني او گټې:

د پي ټي ايم تر ټولو لويه لاسته راوړنه مظلومو پښتنو ته جرئت او زړه ورکول، پښتنو ته يې ژبه وکړه، پښتون ته د خپل قام د قاتل نوم اخيستلو توان او ځواک وربښلو. پښتون قام ته خپل دومخي مناقق مکار دوشمن ور په گوته کړو.

د پي ټي ايم د راپورته كيدو سره سم د لر او برو پښتنو افغانانو د يووالي او خپلواكي غږ لا نوره وچت او نړيوال شو. دا چې چا پښتانه وژل، د چا دلاسه تار په تار دي، پي ټي ايم هغه خلك را ښكاره كړل او د چا چې پيداوړ دي، هغه يې راښكاره كړل. همدارنگه پي ټي ايم د يرغلگر پنجابي پوځي استبليشمنټ دومخي پښتون ضد زره پاليسي له ستر گواښ سره مخامخ كړي. د پي ټي ايم تر ټولو لويه لاسته راوړنه دا ده، چې په شعوري توگه په زرگونه پښتانه ځوانان د ترهگرېزو فعاليتونو څخه سوله ييز ژوند ته راوگرځولي دي.

د پښتون ژغورني غورځنگ لیکو ته د لر او بر پښتنو افغانانو سوله پالو ځوانانوسيلابونه رامت شول. دغه پښتني خوځښت په لرو برو پښتنو افغانانو کې او په ټوله نړۍ کې يو دم خورا مشهور كيدلو سره د سيمي او نړيوالو چارو ډيرو څېړونكو او شنونكو داسي وړاندويني كولي، چې دا غورځنگ به په يوه سياسي گوند بدل شي. دا په داسې حال کې چې په ۲۰۱۸ كال کې د پي ټي ايم مخكښ مشران علي وزير او محسن داوړ د پاکستان ولسي جرگې ته د خپلواکو نوماندانو په توگه ولاړل. دواړو مشرانو د ولسي جرگې ټاکنې د پي ټي ايم د مخكښو مشرانو په نامه گټلي دي.

کله چې پي ټي ايم د پاکستان په تاريخ کې په لومړي ځل په پوځ باندې مخامخ سختې نيوکې وکړې او د ظلمونه او د ناروا کړنو څخه پرده پورته کړه، په ناڅاپي توگه غورځنگ کې د يوې مودې لپاره خاموشي يا سوږوالي راغلي. د پي ټي ايم په لاريونونو کې د لاريونوالو لخوا شعار ورکول كيدلو، په جو دهیشت گردی هی، ایس کی پیچی وردی هی، مانا، د دي ټولو ترهگريو تر شا يونفورم لرونکي پوځ دي، همدارنگه د لر او بر يو افغان د شعارونو په کارولو سره پاکستانی پوځ جنرالان ډير سخت په قهریدل، پوځيان د څښتو ډيرو وارخطايی له امله پر پي ټي ايم بي بنسټه توروته پورې كړل، چې گواکې پي ټي ايم د بهرني ځواکونو لخوا د يوې وسيلې يا الې په توگه د پوځ ضد کارول کيږي. د عمران حکومت واک نامالوم دی، ځکه تر شا پوځيان ولاړ دي، د هغه حکومت تر اوسه د پي ټي ايم غوښتنو ته هيڅ ډول پاملرنه نه ده کړي. تر اوسه پاکستانی حکومت د پښتون ژغورني غورځنگ قانوني غوښتنو ته عملاً هيڅ ځواب نه دی ورکړي.

د پوځ لخوا پاکستانی ميديا کې د پي ټي ايم مشرانو خلاف پروپاگانډ او بنديزونه:

د عمران خان حکومت، پاکستانی پوځيانو، د اي اس اي استخباراتي شبکې مامورينو او د دوی لاسپوڅو رسنيو له يوې خوا پي ټي ايم په بهرني ملاتړ باندې تورنوي، همدارنگه د افغانستان د استخباراتي ادارو څخه د مالي مرستو په اخيستلو تورنوي، له بلې خوا د دي پښتني ولسي ستر خوځښت سياسي فعاليتونه او مبارزې خبرونه په پاکستانی رسنيو کې په بيپساري توگه سانسورېږي. په پاکستان کې له سره د بيان ازادۍ هيڅ نشته، خلك خپل ازاد نظر نشي بيانولي، پاکستانی ميديا کې پرته له سانسوره بل هيڅ څه نه خپريږي. په پاکستانی رسنيو کې په پراخه ډول د پي ټي ايم په ضد ناوړه پروپاگانډونه او تبليغات خپريږي. پاکستانی ميديا لويه برخه د پوځيانو او اي اس اي تر فشار لاندې ده او د پي ټي ايم او د پښتنو د يووالي خلاف خپرونې کوي.

د پاکستان د ټلويزيوني او ورځپاڼو خبريالانو په حواله، دوی د پي ټي ايم د مشرانو د ويناو او لاريونونو خبرونو په خپرولو کې له سختو بنديزونو سره مخامخ دي. د همدې ليکنې په بهير کې د اروپايي ټولني او نورو غير دولتي ادارو په يوه گډ راپور کې ويلي شوي دي، چې پاکستان د خبريالانو او رسنوالو لپاره د نړۍ يو خطرناکه هيواد دی، تير کال هلته ډير خبريالانو وژلي شوي دي.

د پاکستانی رياستي ادارې د پي ټي ايم پلويان ځوروي، په ناروا مقدمو کې بنديانوي او په محاکمو کې له خپلو قانوني حقونو څخه محرومه ساتل کيږي. پاکستانی محاکم او عدالتونه خپلواک نه دي، قاضيان خپلې پريکړې د امنيتي او استخباراتي ادارو د اوامرو مطابق ترسره کوي. پاکستانی رياست د دي کړنو له لارې د پي ټي ايم پلويانو په ضد سياسي او انتقامي چلند کوي او د خپلو مخالفينو په ضد جعلی سياسي او بي بنسټه جنايي مقدمې جوړوي. پاکستانی رياست او جاسوسي ادارې د محاکمو او عدالتونو په چارو کې لاسوهني کوي. د بيلگې په ډول که څه هم د علي وزير ضمانت د درخواست اورپنده شوي ده، خو بيا هم د کراچي عدالت د علی وزير د ضمانت پرېکړه محفوظه ساتلي ده. د دي مهمې عدالتي ضمانتي پرېکړې محفوظول يا ځنډول د پاکستان امنيتي او استخباراتي ادارو اوامرو ته يا شني اشارې ته په انتظار کې ده.

پاکستاني پوځي رژيم پر دولتي او ازادو رسنيو باندې سخت بنديزونه لگولي دي. هممهال پاکستان کې د بيان په ازادۍ باندې جدي بنديزونه لگيدلي شوي دي. پوځيانو د پي ټي ايم مشران د ممنوالخروج په ليست کې ونيولي دي، دوی نشي کولي ان په پاکستان کې په ازاده توگه له يوې صوبي څخه بلې ته تگ راتگ وکړي. په دي ورستيو کې له بلوڅستانه د غورځنگ مشر منظور پښتین، علي وزير، محسن داوړ او ثنا عجاز وايستل شول او بنديزونه پرې لگول شول، دوی د هيواد څخه بهر په خپلو کولتوري، ادبي محفلونو او ولسي جشنونو کې برخه اخيستلي هم نشي. پنجابي پوځيان او د پاکستانی حکومت هڅه کوي، څو به هر ډول چې وي، د پي ټي ايم مشرانو خوله ور بند کړي. د پاکستان په ولسي جرگه کې د پي ټي ايم منتخبو غړو ته د خبرو وخت نه ورکول کيږي، کله چې وخت وکړل شي، د دوی مايکروفون د نامالومو کسانو لخوا بند کړل شي.

نن پي ټي ايم په ټوله نړۍ كې د سوله ييزې مبارزې او له تاوتریخوالي پرته لاریونونو ترسره كولو سره د پښتنو د عدم تشدد يو بېساري ولسي غورځنگ پيژندل شوي دي. پي ټي ايم د نړيوالو رسنيو، نړيوالو بشري حقوقونو سازمانونو پام ځانته راوړلوي دي. كه څه هم پوځي استبلیشمېنت له يوې خوا په پاکستانی رسنيو باندې د پي ټي ايم خبر جوړونكي لاریونو باندې سخت بندېزونه لگولي دي، له بلې خوا د پي ټي ايم په ضد او د پي ټي ايم مخالفو كړيو ته په پاکستانی رسنيو كې پراخ ځای وركول كيري.

خو د دې برعكس د پي ټي ايم بر حقه مبارزې خبرونه په نړيوالو ازادو رسنيو او ټولنيزو رسنيو كې په پوره تفصيل سره خپريږي. له همدې امله د پي ټي ايم مشران دې ته وهڅيدل، څو خپل لاریونونه او سوله ييزه مبارزې لا نوره منظمې كړي او خپلې غوښتنې رسماً په پرلتونو او مطبوعاتي كنفرانسونو كې په ډگر بيان كړي. د پاکستانی امنيتي ادارو، د ظالمو پوځيانو خنډونو او گواښونو سره سره پي ټي ايم خپل ستر ولسي لاریونونه د پاکستان په ټولو سترو ښارونو كې پرته له تاوتریخوالي تر سره كړل. كه څه هم د پنجابي واكدارانو او پوځي استبلیشمېنت ستر اټېجېستانو تر كنټرول لاندې رسنيو كې د پي ټي ايم په سياسي فعاليتونو، احتجاجونو، لاریونو خبرونو او راپورونو خپرولو باندې سخت بندېزونه لگولي شوي دي، د دې سربيره دغه پياوړي پښتني ولسي خوځښت په دې توانيدلي، څو د پنجاب له لاهوره نيولي، تر كراچي، اسلام اباد، كوتي او پېښور پورې ستري ولسي احتجاجي مظاهري ترسره كړي. له دې ستر پښتني خوځښت سره په هر ښار او په هره سيمه كې په زرگونه ځوريدلي او كريدلي پښتانه ځوانان يو ځای شوي دي. دا هغه ځوريدلي ولس دي، كوم چې د پاکستانی ظالم رياست له خوا ورسره ډير ناروا سلوك شوي او د يو بي برخليک ژوند سره مخامخ شوي دي. د دوی مذاحمتي مبارزه به د ظالم او ظلم په ضد همدارنگه جاري وي.

د لومړي برخې پای